

hvilken altsaa de vedtagne nye Bestemmelser skulde have Gyldighed. Jeg har i denne Henseende anseet Udgangen af et Dvartal for at være den hensigtsmæssigste Tidsbestemmelse i administrativ Henseende. Jeg har tillige noget Haab om, at Loven vil kunne gaae igjennem begge Thing inden den 1ste Januar 1851, hvortil der jo for Dieblisset er Udset. Skulde imidlertid i saa Henseende nogen Tvivl opstaae under Sagens senere Behandling, vil det naturligtvise være fornødent at sætte en senere Datum.

Da Ingen mere begjærede Ordet, fik man til Afstemning, hvorved:

Spønnecks Forslag: Som ny § 5 tilføies:

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1851.

vedtoges eenstemmigt med 65 Stemmer.

Lovens Omgang i den nu vedtagne Form til 3die Behandling vedtoges derpaa med 70 Stemmer mod 1.

Efter Dagsordenen gik man dernæst over til 1ste Behandling af Forslag til Lov om Pressens Brug.

Danfær: Det foreliggende Lovforslag har allerede eengang været Gjenstand for en første Behandling her i Salen. At Sagen paany kommer paa dette Trin har derfor mere en formel end en reel Grund, og det forekommer mig derfor, at Thinget handler rigtigere i at betragte denne Behandling mere som en Formsag, end egentlig at gaae ind paa en Drøftelse af Sagens Realitet. I detmindste skal jeg paa Forslagsstillernes Vegne ikke gjøre Begyndelsen med de almindelige Betragtninger, som først optog Thingets Tid i et Par Dage, men indfranke mig til at anbefale Forslagets Omgang til 2den Behandling, idet jeg blot skal tillade mig at bemærke, at der ikke er skeet det Allermindste, som maatte gjøre det mindre usynligt nu end dengang at see Sagen fremmet.

Grundtvig: Ja, mine Herrer! kun saare nødig vilde jeg opholde Thinget med et eneste unyttigt Ord, og det kan jo vistnok synes unyttigt, at jeg atter optræder mod dette Lovforslag, der nu andengang indføres og det i en meget mere behøvet Skikkelse end da det fremstillede sig første Gang, saa at det endog

i sin nærværende Skikkelse synes at have gjort et rørende Indtryk paa somme af dets forrige Modstandere; men paa den anden Side vil jeg haabe, at det høitærede Thing vil tage i Betænkning, at jeg har en ganske særegen Stilling baade til det nærværende Lovforslag og til Sagen, som det omhandler. Jeg havde nemlig, som Thinget vil erindre, den Ære at stode i det forrige Udvalg desangaaende, og jeg er, som Thinget vist ogsaa vil tage i Betragtning, en af de ældste danske Forfattere, som Efterlægten vist ikke vilde tilgive, hvis jeg med Sæde og Stemme i Folkethinget lod et Lovforslag om det danske Bogvæsen, som jeg ansaae for daarligt og skadeligt, gaae igjennem uden høirostet, djerv og utrættelig Modsigelse. Jeg haaber derfor, at selv om Thinget skulde komme til den Bestutning, at lade dette Lovforslag fremdeles gaae sin Gang til endelig Antagelse, at Thinget dog vil have Taalmodighed til at høre, hvad jeg anseer for en Samvittighedsdag at udtale imod det (Ja!). Jeg skal ogsaa strax sige reentud, skjøndt jeg allerede før har sagt det, af hvad Grund jeg kalder dette Lovforslag daarligt og skadeligt. Jeg kalder det daarligt, fordi det er et af de mange forgjæves Forsøg paa verdslig at beherske, hvad der, Gud ske Lov! ikke lader sig verdslig beherske, Mandens og Ordets usynlige Rige; og jeg kalder det skadeligt, fordi det, som til en Tid lader sig verdslig beherske, nemlig Bogtrykkerpressen og Bogladen, ogsaa ved dette Lovforslag sættes under Politiets specielle Opsigt, hvoraf fornemmelig i det lille Danmark en kummerlig Tilværelse baade for Bogskrivningen og Bogtrykningen og Boghandelen vil være en nødvendig Følge. Det vil være en nødvendig Følge, siger jeg, og nu er jeg vistnok saalangt, som Noget kan være, fra den Tro paa Bogtrykkerkvartens Almagt, som jeg kalder en Overtro, den Tro, at Bøger og Blade, selv de allerfæste og allerbedste, skulde alene gjøre noget Folk enten oplyst eller lyfsaligt, men jeg troer rigtignok, at god og tilstrækkelig Læsning paa Modersmaalet er en Nødvendighed for ethvert Folks Oplysning. Jeg troer, og jeg troer det ikke blot, men jeg kan see det klart, at det er umuligt, at det danske Bogvæsen kan blive, hvad det